

ORIENTACIÓN PARA A AVALIACIÓN EN EDUCACIÓN FÍSICA NA ESO

José Víctor Onega Carrera
CEFOCOP de Santiago

XUSTIFICACIÓN

Toda metodoloxía debe contemplar a importancia e mailo papel da avaliación como axente informativo principal para valorar o proceso educativo físico deportivo.

Sobre a avaliación nesta área de Educación Física existe moi pouco escrito, de xeito conciso e práctico, que nos poida servir para as clases.

Este traballo xurdíu en setembro de 1990, ó principio dun novo curso, a petición dalgúns profesores de Educación Física, experimentadores da ESO, que me faláron a mín, como coordinador desta área no Gabinete da Reforma Educativa, da necesidade de ter un modelo orientativo para a avaliación. A miña resposta foi que este modelo deberíao realizar cada profesor e que o mellor indicador de todo o proceso é o interese co que o alumno/a participa nas sesións. Se existe interese

e os nenos amosan ledicia cada vez que participan nas clases, entón é que a planificación-programación e a técnica metodolóxica do profesor están dando bos resultados.

Pero é preciso, por necesidades sociais, rexistrar os datos obtidos de todo o proceso; e ademais, por necesidades administrativas, estes rexistros teñen que estandarizarse.

Se a normativa legal obriga a desprender da avaliación unha cualificación do proceso educativo, teremos que o facer do xeito que menos interfira no conxunto de aspectos da valoración e da súa función formativa. Pero non hai que confundir estas dúas actividades: avaliación e cualificación.

A avaliación destínase a mellorar o coñecemento do proceso educativo. Iso implica que ten incidencia na aprendizaxe, e consecuentemente, valor educativo.

alumno gr nado

datos
avaliación

	1ª	2ª	3ª	4ª	5ª	6ª
ESTATURA	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
PESO	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
VELOCIDADE	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
40 m	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
20 m	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
F O R Z A	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
abdominalis	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
lanzamento	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
detente h	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
FLEXIBILIDADE	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
RESISTENCIA	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
T. Cooper	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
1 Km	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
T.P.C.N.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
AXILIDADE	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
4x9 / 18m estalon	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

sabe gañar sen estridencias e perder sen resentimento	☐ SI ☐ NON	amosa estusiasmo para a mellora do seu desenvolvemento físico e da saúde	☐ SI ☐ NON
disposición cooperativa	☐ SI ☐ NON	iniciativa, liderato	☐ SI ☐ NON
respecta as normas de convivencia	☐ SI ☐ NON	acepta responsabilidades e suxerencias dos seus compañeiros	☐ SI ☐ NON
fal correcto uso do material	☐ SI ☐ NON	capacidade de adaptación ó grupo	☐ SI ☐ NON

asistencia

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
S	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
O	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
N	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
D	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
X	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
F	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
M	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
A	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
M	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
A	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
M	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
X	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

CONCEPTOS	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
PROCEDEMENTOS	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

observacións

A cualificación, polo contrario, non ten ese valor educativo, non incide no ensino-aprendizaxe, senón que se impón por necesidades sociais, externas ó ámbito escolar.

Son obxecto de avaliación todos os elementos que interveñen no proceso educativo, mentres que só o alumno é obxecto de cualificación.

Determinar un sistema de avaliación non é doado, porque os medios actuais para facelo son tan amplos e variados que é preciso selecciónalos e simplificalos, para que poidan funcionar practicamente e non ocupen de todo o pouco tempo que temos para isto. A avaliación debe ser unha análise teórico-práctica *realizable*.

Consideramos que debe permitir:

- Coñecer en que medida o currículo que se aplica é o axeitado.
- Coñece-lo progreso do alumno.
- Que o profesor poida autoavaliar a súa técnica metodolóxica.

A avaliación constará, segundo a miña opinión, tendo en conta as formulacións da LOXSE, de catro partes, que seguindo a orde da ficha de avaliación serán:

- Progreso funcional
- Valores
- Asistencia
- Conceptos e procedementos

A ASISTENCIA (FRECUENCIA) AS SESIÓNS

Toda asistencia do alumno supón unha mellora no seu rendemento, polo feito de que *participa* nas sesións.

- O mínimo de asistencia debe ser-lo 80%, que se non se cumpre haino que recuperar.

Hoxe en día aínda se cre que hai que puntuar a asistencia ás clases de Educación Física. Eu coido que se pretendemos que sexa unha disciplina máis do ensino, ten que ser-lo mesmo trato ca outras materias. Se nas clases de Matemáticas, por exemplo, a asistencia non puntúa, tampouco debe puntuar na de Educación Física. Se o alumno/a non asiste, isto é responsabilidade da Dirección, non do profesor de Educación Física.

Por outra banda, a asistencia non debese-lo único que puntúe, xa que o alumno pode estar presente de corpo pero ausente na participación. Coido que o máis doado é valorar a participación do alumno, pois esta xa inclúe a asistencia.

ACTITUDE PARTICIPATIVA

Aprecia os compañeiros e o profesor. Non é o mesmo estar nas sesións ca participar nelas.

- Fai uso correcto do material: si/non.

- Ten entusiasmo e constancia para acadar unha mellora no desenvolvemento físico e da saúde: si/non.

- Respecta as normas de convivencia: si/non.

- Sabe gañar sen estridencias e perder sen resentimento: si/non.

- Disposición cooperativa: si/non.

- Ten iniciativa, é líder: si/non.

- Acepta responsabilidades e suxerencias dos compañeiros: si/non.

- Capacidade de adaptación ó grupo.

A actitude valorarase con catro puntos.

PROGRESO FUNCIONAL-MOTRIZ

Tests de aptitude física

- Velocidade:
  - 20 metros.
  - 40 metros.
- Forza:
  - Abdominais (30 segundos).
  - *Detente* horizontal.
- Resistencia:
  - Test de Cooper, T.P.C.N., 1 km, ou outros.
- Flexibilidade:
  - Flexión profunda.

- Axilidade:

- 4 por 9 ou outros exercicios semellantes.

O progreso funcional-motriz valorarase cun máximo de 6 puntos.

Os dous apartados anteriores sumarán dez puntos, que se representarán por PA (progesa adecuadamente) ou NM (necesita mellorar), forma en que o alumno coñecerá as notas. Só o profesor coñecerá as cifras exactas.

O test de aptitude física farase, por falta de tempo, dúas veces: unha ó principio do curso, e outra, ó final; e despois de cada Unidade Didáctica, farase a avaliación dos resultados acadados por cada alumno. Non obstante, como o lugar das probas estará marcado no patio ou ximnasio, o alumno poderaas facer por si mesmo e transmitir, despois, a información ó profesor.

INTRODUCCIÓN Á FICHA DE CONTROL

Esta ficha é persoal do profesor e está reducida nunha páxina para que non ocupe espacio, pois do contrario o profesor levaría unha morea delas, e así pode facer dúas, unha por páxina, en cada folio.

Non esquezamos que isto son "orientacións", de aplicación voluntaria, que serven de modelo e que é posible que cada compañeiro o aplique e o desenvolva segundo lle sexa máis útil, e segundo os medios e instalacións que teña.

Todos sabemos que se poden facer moitas probas, e todas boas; polo tanto non imos discutir se a proba do caixón, para flexibilidade, é mellor cá de subirse a unha mesa, ou ca face-las probas de pé sobre o chan, coas pernas abertas uns 75 cm e semiflexionados.

Eliximos aquí as que supoñen **menor perda de tempo**. E como unhas veces estamos no ximnasio e outras nas pistas, non imos baixar toda unha morea de aparellos para usalos só 45 minutos, ou menos, e despois ter que recollelos. Polo tanto, preferimos ter todo marcado nas pistas con pintura permanente, para non ter que andar con moitos aparellos.

ACLARACIÓN

Temos un primeiro apartado de **condición física**, e seis da avaliación, que distinguimos da seguinte forma: 1ª, 2ª e 3ª, para o primeiro curso da Secundaria Obrigatoria; e 4ª, 5ª e 6ª, para o segundo curso da mesma que abrangue dos 12 ós 14 anos. Cando o alumno acceda a 3º de secundaria obrigatoria, voltarase a facer unha nova ficha, que sirva para 3º e 4º curso.

En canto ás probas

• *Velocidade*

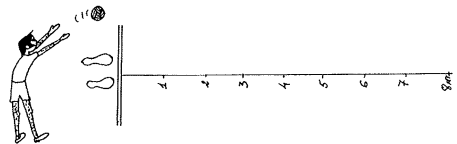
Recoméndase facelas, actualmente, de 40 metros e de 20 metros.

En todo centro docente existe a posibilidade de marcar con pintura permanente unha liña de saída, e un sinal sinxelo de chegada, que poña 20 m, onda o cronometrador, en liña co sinal, para pica-los tempos dos alumnos que chegan.

Estas dúas probas non se poden facer seguidas, como é loxico. O alumno que fai unha vai para a seguinte estación, que pode ser a de lanzamento.

• *Lanzamento*

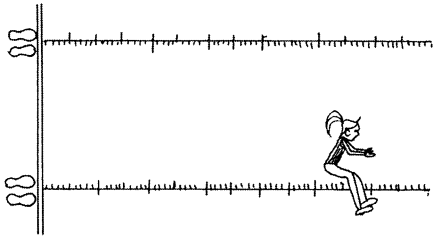
Lanzar un balón lastrado, escollendo un de 1 quilo ou un de 3 quilos.

Marcaranse no patio dous pés xuntos e unha liña curta diante. A continuación, pintaranse liñas pequenas, que poden ser ter unha lonxitude de 1 a 9 metros, se se utiliza o balón lastrado de 3 quilos; do contrario haberá que pintar liñas maiores, ó ser necesario un maior espacio.

Lanzarase o balón con pés xuntos, coma se fose un saque fóra de banda. Non se pode perder contacto co chan nin despraza-los pes.

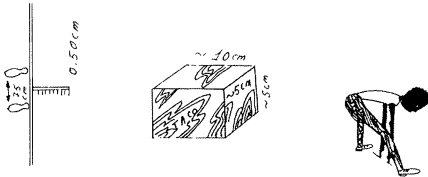
• “Detente” horizontal

Pinta-la figura anterior no chan. O alumno, en posición inicial de parado (encima dos pés pintados), saltará de fronte, cos pés xuntos.

O observador anotará o lugar da caída.

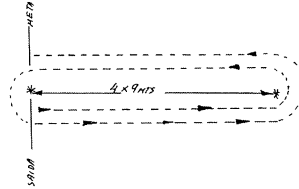
• Flexibilidade

Marcaranse dous pés e unha liña pasando polos calcaños, e dela, perpendicularmente, outra duns 60 cm. Nela marcaranse os cm ata 60. Haberá que despraza-lo taco de madeira.

• Axilidade

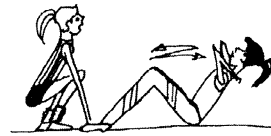
Pintaranse dous puntos no chan, a nove metros un do outro, en cada un poñerase un alumno.

Escóllese esta proba para empregar menos tempo. Aínda que se poden facer outras: 18 m, eslalon, etc.

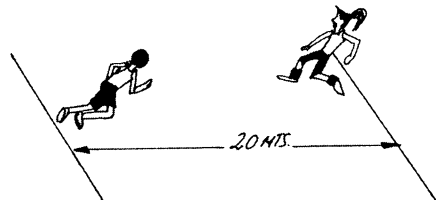
• Abdominais

Faranse 30 s, pois 1 minuto é moito tempo.

• Resistencia

Segundo as instalacións, utilízase 1 quilómetro, test de Cooper ou Test Progresivo C. N.

Actitudes, valores e normas

sabe gañar sen estridencias e perder sen resentimento	☐ SI ☐ NON	amosa entusiasmo para a mellora do seu desenvolvemento físico e da saúde	☐ SI ☐ NON
disposición cooperativa	☐ SI ☐ NON	iniciativa, liderato	☐ SI ☐ NON
respecta as normas de convivencia	☐ SI ☐ NON	acepta responsabilidades e suxerencias dos seus compañeiros	☐ SI ☐ NON
faí correcto uso do material	☐ SI ☐ NON	capacidade de adaptación ó grupo	☐ SI ☐ NON

Neste apartado valoraranse a actitude, comportamento, liderato, cooperación, etc.

ASISTENCIA

asistencia		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31		
S O N D X F M A M X																																		

Aquí marcarase a asistencia ás clases.

CONCEPTOS E PROCEDEMENTOS

CONCEPTOS					
PROCEDEMENTOS					

Enriba de "conceptos" hai unha cuadrícula en branco e nela poranse as actividades realizadas polos alumnos: por exemplo bádminton, no primeiro trimestre; volei, no segundo; e balonmán, no terceiro. Ou bádminton e volei, no primeiro; balonmán e carreiras de orientación, no segundo; e baloncesto e atletismo, no terceiro. Nas cuadrículas de "conceptos" valoraranse estes. Se nos deportes do primeiro trimestre, por

exemplo no bádminton, o alumno aprendeu as normas básicas, porase na cuadrícula de "conceptos" un BEN; e se non as aprenden ben de todo, un REGULAR. Na cuadrícula de abaixo de todo valoraranse os procedementos: regular, moi ben, etc.; ou se vai ben: P.A. (progresamente); se destaca moito: P.A. ++; se destaca algo: P.A.+; se vai mal: N.M. (necesita mellorar); e se vai moi mal: N.M.

OBSERVACIÓNS

Aquí anotaremos tódalas incidencias que sexan significativas para os profesores: desde os “pequenos secretos” médicos que nos confían os alumnos/as ata calquera outra observación.

FICHA DE CONTROL PARA O ALUMNO/A

Esta ficha daráselle a cada alumno/a ó principio de cada un dos ciclos da ESO. O alumno conservaraa tamén para eles e para o ceñecemento da súa propia mellora. Unhas veces dirixiremos nós a avaliación, e eles anotarán os resultados. Outras veces faranse autoavaliacións, ou coavaliacións e os alumnos irán anotando os resultados especialmente no test de aptitude física.

Unhas veces, e sobre todo cando fagamos os test, irán anotando os resultados na súa ficha, ou farano os compañeiros; pois ó estarse realizando varias probas á vez, o profesor non pode anotalo todo. A primeira vez, como o profesor terá que estar asesorando para a realización correcta das probas, serán os nenos os que se anoten a si mesmos ou ós compañeiros. Co paso do tempo, eles mesmos as farán, con total liberdade, incluso fóra do horario habitual das clases de Educación Física, e farán anotacións (podo asegura-lo) cunha precisión e veracidade admirables.

Se os alumnos poden avaliar no devandito caso, tamén poden avaliar nos restantes apartados: valores, asistencia,

conceptos e principios das diferentes unidades didácticas, e incluso avalia-los seus propios compañeiros, xuntándose por pequenos grupos.

Cada trimestre, os alumnos entregaranlle a súa ficha ó profesor e este uniráa ós datos que el foi observando para unha máis acertada avaliación. Por outro lado, te-la ficha o alumno axúdao a observar de cotío a súa propia mellora.

SISTEMATIZACIÓN DO PROCESO AVALIATIVO

A avaliación abordarase desde unha triple dimesión: Avaliación inicial, formativa e sumativa, e cada unha destas dimensións pode referirse a un proceso educativo determinado: etapa, ciclo, curso, unidade ou sesión.

Desde cada unha destas dimensións, e aínda que con funcións e características distintas para cada caso, realizaranse as seguintes accións avaliadoras:

- toma de datos,
- interpretación e valoración da información,
- toma de decisións,
(En tódolos casos conviría diferenciar-los distintos elementos avaliábles do proceso de aprendizaxe do alumnado).
- conceptos,
- procedementos,

- desenvolvemento estrutural,
- desenvolvemento das capacidades de execución,
- desenvolvemento da habilidade motriz básica,
- procedementos motores específicos, expresivos,
- procedementos motores específicos, técnicos,
- procedementos motores específicos, tácticos,
- actitudes intrapersoais,
- actitudes interpersoais.

OUTROS ELEMENTOS AUXILIARES

O profesor utilizará outros elementos auxiliares, para unha maior fiabilidade dos resultados e control da propia clase, tales como:

- cadernos de clase e pista de cada alumno/a,
- traballos individuais e de grupo,
- informes de experiencia,
- diarios do propio alumno,
- diario do propio profesor,
- cuestionarios e enquisas,

- entrevistas individuais e en grupos,
- autoavaliación.

Para a observación directa do alumnado pódense usar:

- rexistros anecdóticos,
- informes de observadores externos,
- coavaliación ,
- gravacións e vídeo.

BIBLIOGRAFÍA:

- Albadalejo, J. (1987): "Evaluaciones", *Revista Española de E. Física y Deportes*, 35-36.
- Blázquez, D. (1990): *Evaluar en E. F.*, Barcelona, Inde . Publicaciones.
- Bloom, B. e outros: *Handbook on formative and sumative evaluación on student learning*, McGraw L. Hill, Nueva York , 1971.
- Clarke, H. (1967): *Aplicación of measurement to health and physical educación*, London, Prentice Hall.
- Coll, C.: *Psicología y curriculum*, Barcelona, 1986.
- Gimeno Sacristán, J. *El curriculum: una reflexión sobre la práctica*, Madrid, Morata, 1986.
- Girbau, R. M., e A. Rodríguez (1990): "Avaliación, tutoría i orientación", *cuadernos de Pedagogía*. Monográfico sobre reforma educativa, 57-58.
- Rivas, F. J.: *Test de aptitude motriz*.
- Sanchez Bañuelos, F.: *Bases para una didáctica de la E. Física y deportes*, Gymnos, Madrid.
- Stenhouse, L. (1984): *Investigación y desarrollo curricular*, Morata, Madrid.